

DÉLVIDÉK

(BÁCSKAI NAPLÓ) — POLITIKAI NAPILAP

— Hozzájárulás és kiadóhivatal: —
Szabadka, IV., Rákóczi-u. 20.
Telefonszám 300.

Felolvasó szerkesztő:
KÓNYA LAJOS

Szerkesztő:
BERKES MÁRK

— Megjelenik mindennap délután. —
Előfizetési díjak: egész évre 60 K,
félévre 30 K, negyedévre 15 K.

Hogyan éltek

a letartóztatott kommunisták a gyűjtőfogházban?

Két gépfegyver ásit a gyűjtőfogház kapujában, mellettük katonák szalonnáztak. A kapus, kékuniformalos fogházőr, kidugta a fejét és mogorván kiszólt: „mi teszitek?” Mindjárt hozzáis tettem, hogy nincs látogatási idő. Nem engedtem, hogy orrom előtt becsapja az ajtót és hosszas vita után bealkudtam magam az irodába. „Földszint jobbra tizenegy ajtó” — ordította utánam, de akkorra már bent voltam a folyosón. Nem ismertem ki minjárt magam a sötét helyiségben és a járó-kelő védőőröktől és a zsákszövetbe bújtatott, tisztogatást végző foglyoktól sem mertem megkérdezni, hogy merre keressem a letartóztatott kommunistákat? Félttem, hogy csakugyan bevisznek az irodába és nem kapok látogatási engedélyt; mehetek vissza megint.

Szerencsém volt, két hölgy jött, az egyik Kun Béla felesége. Ők már tudták az utat és egy irodai alkalmazott kíséretében kimentek az udvarra. A kíséző nemsokára visszajött és jelentette az irodában: „Kun Béláné bejött az urához Biró főtitkár engedélyével.” Ez a Biró főtitkár az igazgató. Most már tudtam, hogy mit kell csinálnom, én is kimentem az udvarra Biró főtitkár nevére hivatkozva. A főtitkár ur a fogház másik végén sétált; távozáskor találkoztam vele, látszott rajta, hogy fogalma sincs arról, mennyire visszaéltem a nevével.

A kommunisták a fogház udvarán álló külön pavillonban vannak elhelyezve a földszinti cellákban; a barátságos délutáni napsütésre előbujtak és csoportosan sütkéreztek az udvaron. Az első ember, akit megpillantottam, László Jenő ügyvéd volt, aki most úgy fest, mint egy

ligeti hintáslegény. Fekete ruhájához színes, meleg trikót viselt kihajtva és softsapkát. Egész tömeg hallgatta, azt hittem, hogy előadást tart a proletárdiktatúráról, azonban kiderült, hogy csak a postán érkezett esomagokat osztogatta ki tulajdonosaiknak. A párt élhelmezi valamennyiüket, azonban az itteni vendéglőben rosszul főznek, úgy hogy háromszor egy héten nagy esomagokat hoznak be nekik és tulajdonképpen ezzel táplálkoznak.

Egész sereg olyan embert fogtak le — mondja az egyik kommunista —, akiket azelőtt sohasem láttunk és nem is ismerünk. Itt tartották őket három hétig. Letartóztatottak például egy Büchler nevű öreg lengyel zsidót, tévedésből; már ki is szabadult. Mikor a fogalmazó vallatta és kérdezte, hogy jól ismeri-e Marx-ot, az öreg Büchler azt felelte, hogyne, most is egy házban laknak. A Népszállóban több kommunista lakott, innen behoztak egy fiatalembert, aki mikor a detektívek igazoltatták, pont a kommunista-párti tagsági igazolványát mutatta fel. Itt bent aztán kiderült egy furcsa szenvedélye: gyűjtötte a politikai pártokat, tagja volt egyszerre a szociáldemokrata, a radikális, a Károlyi és a Lovászypártnak. Mindezt igazolni tudta. A Népszállóban fogták le dr. Fanta Rópertet is, aki valamikor egy rödiratot írt a vallás ellen, de már teljesen megzavarodott. Monista meggyőződését most próbálja összeegyeztetni a kommunizmussal. Van köztük az „Ébredő magyarok” nak egyik vezére is, akit szintén mint kommunistát tartóztatottak le. És egy sereg ember, akiket tetten értek, amint kommunista plakátokat ragasztottak. Most ezek mennek ki. A legvegyesebb társaság indult László vezetésével alatt kifelé, gyerekek, öregek, katonák, civilek, fél-katonák és félcivilek. A legjellegzetesebb

köztük egy civil volt, akinek a felöltője, nadrágja, kabátja mind táborizöld köpenyből volt átszabva és átvarrva, de szinte kínos eleganciával, gigerlisen volt nadrágja kivasalva és lakkeipőtt viselt. Bucsuztak a többiek-többiektől, akik a földre kuporodva lapokat, röpiratokat olvastak és magyarázatokat tartottak egymásnak. Általában rendületlenül bíznak a kommunizmustérfoglalásában

azt tartják, hogy a letartóztatások sokat használtak az ügynek.

A szociáldemokrata párt vezetősége részéről gyakran vannak látogatók, akik igyekeznek javítani helyzetükön. Legutóbb Buchingerjárt kint aki salvus conductus-t kért Kun Bélától Oroszországba, mert az utlevelet nem tartja elegendőnek...

Diószeghy Tibor

Lemondott a magyar kormány.

— Tisztán szociáldemokrata minisztérium alakul. —

Igen zavaros lett a helyzet az utóbbi napokban Magyarországon. Amit már előre láttunk, az be is következett: a Berinkey minisztériumnak le kellett mondenia, mert a szociáldemokraták mind fenyegetőbben léptek fel és követelték, hogy tisztán kipróbált demokraták legyenek a kormány tagjai.

Berinkey Dénesnek, a legutolsó kormányelnöknek be kellett adnia lemondását úgy a maga, mint az egész kormány részéről Károlyi Mihály gróf ideiglenes népköztársasági elnökhöz, aki azt el is fogadta és a demokraták sürgetésére mit is tehetett volna másképp, mint megbízta Kunfi Zsigmondot, az eddigi közoktatásügyi minisztert, a vallásoktatás fanatikus ellenségét, — hogy alakítsen csupa szociáldemokrata miniszterekből álló kormányt.

Tudtuk nagyon jól, hogy a demokraták nem állnak meg féltőn és hogy nagyrészt felforgató eszméiket minden lehető eszközzel diadalra fogják juttatni. — Hogy azonban meddig fog tartani ez az uralom, az senki előtt sem lehet kétséges. Lehetetlen, hogy a vajdas eme rémítő napjaiból ne legyen kijózanodás és ne lehessen egy ország kormányzatában mána, mint szociáldemokratának, szóhoz jutnia.

A wilsoni elvek diadalra jutásáért harcol manapság mindenki, mert belátja az egész józan világ, hogy végre itt az ideje az önkényeskedés, az abszolutizmus letörésének. És mielőtt kezdek máslegjobb a wilsoni elvekkel, mint éppen ez a minden eszközzel való legázolás törekvése, melyet most Magyarországon a szociáldemokrácia egyes tagjai igyekeznek megvalósítani? — Nem volna szabad most mindenkit, aki nem teljesen ért egyet a szociáldemokratákkal, kizárni egy ország kormányzásából. Hadd kerüljenek be csak

oda más intelligens elemek is! Hiszen éppen most kellene a teljes egyetértés.

Nagyon féltő, hogy orosz mintára majd — és ez a legnagyobb ebből a nagy önzésből és a demokráciából, mely a nagy háboru eredményeként mindenütt felütötte a fejét, — majd nem demokrácia, vagyis igazi népuralom, hanem ismét csak oligarchia, azaz kevesek uralma lesz a milliókon.

k.—

D'Annunzio

Juhász Gyula verséről.

Gabriele d'Annunzio, az olaszok ékesszavu költője beszélgetés közben egy verssorát idézte Juhász Gyulának, a magyar költőnek. A beszélgetés e részét a világhíró magyar újságíró, Vészi Margit, aki látogatást tett d'Annunzionál, így írja le:

... viszont bizonyos elégtellességgel beszélt, hogy hallotta, valamelyik költőnek szép invokációval fordult hozzá és számon kérte tőle, hogy miért akarja megölni a testvéreit.

Ez az invokáció a Világ 1918 augusztus 6-iki számában jelent meg. Címe: Gabriele d'Annunzio nak. Szerzője: Juhász Gyula. Az élet és művészet himnuszát zengi e versben a költő a költőhöz, akivel e szerelme közös és a himnuszon át visszacsap a refrain, mint tépő kétkedés, fájó hihetlenség, mardosó kérdés: „S te meg akarnád ölni az ösém-et?”

Igy hangzik az egyik versszak:

„Ó régi nyár, ó eltűnt szűz derű,
Mi verseket olvastunk estelen,
A versben száz hívős hegedű
Sirt epekedve és sejtelmesen,
Az égi sátor künn már csillagos,

Kékellő selymét feszítette fenn,
Te tán Párisban nagy körutakon
Köszáltál és titáni tereken!
Mi téged is idéztünk, — szelle
[met —
[tévadt,
[és verseden a lelünk messze
Párisba tán és álmodtunk veled,
S te meg akarnád ölni az öcsémet?"

A városi zenede ügye.

Az igazgató nyugdíjazási kérvénye mint akadály.

(Saját tud.) Szabadka, márc. 23

A város egyik szépen fejlődő kulturintézetét Rados zenetanár távozásával komoly veszteség érte. Hogy ezt a veszteségét Lányi Ernő a városi zenede agilis igazgatója, valamiképpen ellensúlyozza, javasolta a városi tanácsnak, hogy a zenetanári állásra Hermann József jelenlegi óradíjas tanárt válasszák meg, a városi zenekar vezetőjének pedig Bermann Miklóst ajánlotta. Közben megtörtént az a sajnálatos eset, hogy a már régóta betegeskedő Lányi Ernő zenedei igazgató, fölöttes hatóságához beadta nyugdíjaztatása iránti kérelmét.

A városi zenedesorsa így egyelőre teljesen bizonytalan. Lányi Ernő, ki a városi zenedét a legmostohább körülmények között, a mai, országosan elismert nivóra emelte, bizonyára a legjobb akarral, — a művészi és az összes egyéb szempontok figyelembevételével tette meg javaslatát

Hiszen egészen világos, hogy óradíjas állásokkal nem lehet komoly erőket lekötöni, biztosítani. A városi zenedének ezidőszere több mint 300 növendéke van és rendkívül fontos volna, hogy Szabadka eme művészképző hajléját (névtán nevezhető ennek) a legmegértőbbben és a leggondosabban kezeljék.

Hisszük, hogy a város mai vezetőiben meg van a legjobb akarral erre. A tegnap tanácsülésem foglalkoztak a zenede ügyével — de Lányi igazgató javaslatát, tekintettel arra, hogy nyugdíjaztatási kérelmét beadta, nem fogadták el, mert a zenede átszervezését a ki-nevezendő új igazgatóra kívánják bízni. Egyelőre tehát a mai meglévő rendes tanárokon kívül más tanári állást nem rendszeresítenek, illetve azokat választás útján nem töltik be.

— Raczkó Mihály megbízatása A városi tanács a város területén előforduló közlekedési munkálatokkal továbbra is Raczkó Mihályt, az eddigi vállalkozót bízta meg. Raczkó évi 36 ezer koronát kap a várostól a városi épületek tisztításáért és szereléséért. A lejárt szerződést a tanács 1921. május hó 1-ig kötötte meg Raczkóval.

A gázzgár — üzemén kívül.

— Mi történt a tisztviselőkkel és a munkásokkal? —

(Saját tud.) Márc. 24.

Seereiner Alfonz, — a gázzgár igazgatója bejelentette a városi tanácsnak, hogy a gázzgár üzemének a beszüntetése folytán a gázzgári munkásokat a törvényben biztosított felmondási idő figyelembe vételével kifizették és elbocsátották a gázzgár szolgálatából.

A gázzgári munkások ezzel egyidejűleg kérvényt adtak be a városi tanácshoz, hogy őket, mint a város állandó alkalmazottait, a város továbbra is tartsa meg, — foglalkoztassa őket és bérüket folyósítsa.

A városi tanács a gázzgári munkások kérelmét ezidőszere nem tartotta teljesíthetőnek, mert velük szemben a felmondási időre járó bér kifizetésén kívül más törvényes kötelezettsége nincs.

De a városi tanács elvben már most sem zárkózik el attól, hogy azokat a munkásokat, akik ellen szolgálati idejük alatt kifogásuk nem volt, a gázzgár üzembehelyezésekor ismét szolgálatba vegyék. Ha a viszonyok annyira rendeződ-

nek, hogy a gázzgár üzemét biztosítani tudják, a gázzgári munkások ügyét is rendezni fogják és ez esetben mint állandó városi alkalmazottakat fogják alkalmazni őket. A városnak is érdeke az — hogy megbízható és állandó munkásokat foglalkoztasson.

Hogy a városi tanács az elbocsátott gázzgári munkásokon addig is segítsen, míg ezek az átmeneti állapotok tartanak, — átsitotta a mérnöki hivatalt, hogy azokat az elbocsátott munkásokat, akik munkára jelentkeznek, megfelelő díjazás mellett egyéb munkákra alkalmazza. — A most folyamatban lévő utépítéseknel bőséges alkalom nyílik erre.

Itt említjük meg, hogy a gázzgár tisztviselőit is beosztották szolgálatállásra Seereiner Alfonz mérnököt, a gázzgár igazgatóját a mérnöki hivatalba osztották be — míg a gázzgár tisztviselőit különböző ügyosztályokban helyezték el. A gázzgárban felügyelőül csak a művezető maradt.

Négyszáz korona havi fizetés a 14 éves lányoknak.

— Mikor az apjuk is csak 500 koronát kap. —

(Saját tud.) Szabadka, márc. 24

Mindenki panaszkodik, hogy nem lehet családot kapni, vagy ha elvéve akad is egy-kettő, aki elszegődik, az 2-3 nap múlva már megveri (a szó legszorosabb és legigazabb értelmében) a gazdaszülőjét, a „nagyaságát.“ Eppen tegnap is történt ilyen eset Szabadkán, hogy két lányeszlő összefogott és megpofozták az aszszonyukat.

Az a pár leány, aki most eszlődnek meg, majdnem mind ilyen, hogy nem akar dolgozni, de nem enged magának dírigálni sem. Legtöbben azonban nem is maradnak meg tovább eszlődnek, mert szerintük nem érdemes azért a rongyos 100-120 koronáért, amit ma egy nőeszlő kér és kap havonta, engedni, hogy szekerözzék őket. Inkább elmennek más, könnyebb és kényelmesebb munkára, ahol sokkal nagyobb a fizetés is. Így értük meg, hogy a finnyas szobalányok most mezei kertü munkások lettek (dícsére tükre legyen mondva.) De meg is kéri a bérüket!

Vegyük példának a város ke-

zelésében levő palicsi földmivesiskolát, ahol most éppen a szőlőt metszik. Erre az aránylag nagyon könnyű munkára több 13-14 éves eszlődlány is vállalkozott, de havi 400 korona bérért, amit még is kellett nekik adni, mert nincs más munkás. A haboruból hazatért fiatal legények nem dolgoznak. Egész nap hevernek és alsznak, de nem a nagy fáradság miatt, hanem csak úgy, mert nem akarnak dolgozni. Sem másnak, sem maguknak. A volt öreg katonák még dolgoznak, de a fiatalok, a „os“ már nem. Egy ilyen öreg munkás kap ugyanott a földmivesiskolában 500 korona havi bért, tehát csak 100 koronával többet, mint 13-14 éves kislánya Ennyivel ér többet egy tapasztalt embernek a munkája mint egy tapasztalatlan leányé. Ez bizony nem egészséges állapot. Valahogy rendet kellene teremteni a munkabérek között. Milyen drága lesz majd az ősszel a bér, ha egy szőlőmetsző lány havi bére 400 korona?

Drágább lesz a villany és a villanyos.

— A hatóság hozzájárult az emeléshez. —

A Szabadkai Világítási és Villanyvasut r. t. kérvényt nyújtott be a városi tanácshoz, amelyben folyó év március hó 1-től visszamenőleg a világítási áram egy ségárát és a villanyosvasut viteldiját felemelni kéri.

Ezt az újabb áremelési kérelmüket azzal indokolják, hogy a rajtuk kívülálló okok miatt előforduló üzemkorlátozások és üzemzavarok a vállalatnak óriási veszteséget okoznak, úgyhogy a be-

vételből már a személyzetet sem tudják fizetni. Kéri a városi tanácsot, hogy a világítási áram hektowattóránkénti árát visszamenőleg március hó 1-től 20 fillérről 30 fillérré, a villanyos viteldijának az árát pedig a Zombori-kaputól Palics-fürdőig (egyszeri menetre szóló jegy) 1 koronára, a Zombori kaputól Radonovácig 60 fillérré, a városi forgalomban szakaszjegy árát 30 fillérré és végül a Zombori-kaputól a fogolytáborig

a katonajegyek árát 30 fillérré emeljék föl.

A városi tanács tekintettel a társaság jelenlegi nehéz helyzetére. — hozzájárult az árak fel-emeléséhez, de a határozat értelmében a világítási áram 30 filléres egységára csak április hó elsején, míg a villanyos fenti módon felemelt viteldijai a határozat kézhezvételekor lépjenek érvénybe.

Kikötötte a városi tanács azt is, hogy ezek a most jóváhagyott árak csak ideiglenesen érvényesek és a viszonyok rendezésével a régi megállapodások és árak az irányadók.

Villamos a városban.

Baleset az első kocsival.

(Saját tud.) Szabadka, márc. 24

Alig lehet leírni, micsoda élvezet volt ma reggel Palicsról villamoson bejönni egészen a város közepébe, a Rudics-kitérőig. A szabadkai koránkelők alig mertek hinni szemeknek, amint meglátták a két zsufolt kocsit egymáshoz csatolva a Kossuth-utón.

Minden ember, aki szembejött az utcán, hátrafordult, mikor már elhagyta a kocsit, — és még sokáig csodálta a hónapok óta nem látott csodálatos kocsikat, amelyek maguktól futnak az utcán. Persze, ezek a hónapok éveknél tünnek fel mostanában és bizony alig tudnak az emberek visszaemlékezni arra a boldog időre, amikor egymásután jöttek-mentek ezek a kocsik, még a Zombori uton is.

Az utasok azonban, amellett, hogy örültek annak, hogy nem kell gyalog bejönniök a városba, egy kicsit boszankodtak is az egykoronás, egyszeri utazásra szóló menetjegyekért, mert bár a maguk részére talán nem találták soknak a koronás árat, hanem mindenki a diákokra gondolt, akiknek Palicsról naponta két koronába kerül az iskolabejövétel Szabadkáig.

Több szülőnek, akinek 4-5 gyermeke jár be a városi iskolákba, ez napjában 8-10 korona kiadást jelent, ami bizony nem mondható nagy örömmek. Reméljük, hogy a sokáig tart ez a rendes félórás közlekedés, gondoskodik a villanytársaság arról, hogy méltányos áru jegyeket bocsásson a diákok rendelkezésére.

Ez a reményünk azonban — úgy hisszük — nem fog teljesedésbe menni, mert nem merjük hinni, hogy több napig is tartson a ma megkezdett rendes villamosközlekedés. Amint ugyanis megtudtuk, csak 1-2 napra van annyi szene a telepnek, hogy járathassa a kocsikat.

Mint hű krónikások, azt is följegyezzük, hogy a reggeli első villamos majdnem kisklott. Egy nagyobb fadarab a Nemzeti előtti a sinbe szorult és a rajta áthaladó villamost úgy földobta, hogy

mindenki azt hitte, rögtön kisiklik a kocsik, mely meg is állt azonnal. Komolyabb baj azonban nem történt. Jártak tovább is a kocsik.

NAPI HIREK.

Csoda történt...

Szabadkán sok csodálatos dolog történt meg ugyan, de „komoly csodákat” még nem látott senki. Láttunk árverést; lehetetlen boltbérket, olvastunk 1360 koronás cipőről és eszünk páncélos kifliket, de az eddigi legnagyobb csodát mégis csak egy üzleti plakát szerezte meg a kuttató szemeknek. Vagy csak én látom annak?

A csodaplakát egy szabadkai üzlet kirakatában lóg a következőképpen:

Megtörtént!
Micsoda?
3 tucat patent káposcs 1 korona 80 fillér.

Megtörtént és pedig két...-vel a végén az a rendkívüli csoda és komoly valóság: „3 tucat patent káposcs 1 korona 80 fillér.”

El sem lehetne hinni, ha nem olvasná az ember, de mert ma még a betű is csali, bemen em a csodaboltba és tényleg megkaptam: „3 tucat patent káposcs 1 korona 80 fillér.”

Bocsássa meg, kérem, Csodaboltos, de ezeket a káposcsokat én nem komoly kapcsolási célokra vásároltam, hanem egy cikktómára volt szükségem. Adrázítás-tól nincs mit félnie, sőt már fél sem jelenthetem, de legalább keddőzze b. kereskedői fogalmait és vegye be, kérem, Csodaboltos, a — csodaplakátot. (aó.)

A városi üzlethelyiségek árverése a közgyűlés elé kerül. A városháza és a városi berespótákban lévő üzlethelyiségeket árverés útján adák ki. Az árverésen elért árakat a közbizonyterhelyzetben minden érat megígérő bérletk tulajdosnak tartják és a tanáchoz fordultak, hogy az árverést ne hagyja jóvá és a boltbérket a mai viszonyoknak és az erre vonatkozó rendelkezéseknek megfelelően emelje. A városi tanács az ügyet a legközelebbi közgyűlés elé veszi.

Védekezés a himlő ellen. Dr. Barta Antal főorvos bejelentette a városi tanácsnak, hogy a szokásos himlőoltások ideje elkövetkezett. A főorvos már elkészítette az oltási tervezetet úgy a belterületre, mint a külterületre vonatkozólag. A szükséges himlőnyirok beszerzésére is megtegte a lépéseket. A legkedvezőbb ajánlatot: dr. Keleti és Kélpin békésesabai cég küldte be, akik hajlandók az esetenként kívánt mennyiséget biztos és jó minőségben szállítani egyenként 6 fillér árban. — A tanács felhatalmazta a főorvost, hogy a szükséges mennyiséget a fenti cégtől szerezze be.

Drága a legelő. Vukov Márk és társai szabadkai gazdák drágálják a tanács által megállapított legeltetési díjakat. Különösen azt kifogásolják, hogy a szarvasmarha legeltetési díját 16 koronáról 100 koronára emelték egyszerre. Kérik, hogy a szarvasmarha legeltetési díját 50 koronában állapítsák meg. A tanács elutasította kérélmüket.

Nagy zavargás Szegeden. Szegedről érkezett utasok beszélnek, hogy Szegeden nagy kommunista zavargások vannak. A zavargásoknak eddig állítólag 80 halottja is van.

A sétalovaglás vége. Kiss István 33 éves kocsis Kállay Albert-uccai lakos, tegnap szórakozás céljából lóra ült és saját mulattatására sétalovaglást rendezett. A sétalovaglás azonban rosszul sült el. A ló levelette Kist, aki homlokán és jobbkarján zúzódásokat szenvedett. Sérülését a mentők kötötték be.

Csempészik a dísznókat. A szabadkai esendőrkülönítmény a város közelében lévő egyik pusztán 45 darab sertést foglalt le, mert kiderült, hogy kiakták csempészni Szabadkáról. A sertéseket átadják a városi hatóságnak.

A termények szabadforgalma. A begrádi kormányrendeletet adott ki, amelyben a termények szabadforgalmáról intézkedik. A rendelet egyik pontja kiköti azt, hogy a hatóságoknak az ellátatlan lakosság szükségletének a fedezésére joga van az érvénytelen levő maximális árak mellett, a szükséges mennyiséget a termelőkötől beszerezni, illetve ezt a terméshez arányában a gazdákra kivetni. A rendelet már megérkezett a polgármesteri hivatalhoz.

Eljegyzés. Pollák Ella urleányt Bajárai eljegyezte Kruuser Andor. (Minden kiúton értesítés helyett.)

Jóváhagyott segély. Nagy János zenésztanár növendék 400 koronás segélyt a felsőbb hatóság jóváhagyta. Az összeget a városi tanács folyósítani fogja.

A Nimródok sérelme. A szabadkai Nimród egyesület az 1918-1919 évi vadászberlet díjának az elégedését: kéri a városi tanácstól. A beadványban elpanaszolják, hogy az elszaporodott orvvadászok és a szökött katonák annyira kipurították a vadállományt, hogy a hivatásos vadászok már csak bottal üthetik a nyomát. Azonkívül kéri a városi tanácsot, hogy az orvvadászokat a törvény teljes szigorával üldözze. A tanács a bérösszeget nem engedte el, de elrendelte, hogy az utóbbi időben nagyon elszaporodott orvvadászok ellen a legszigorúbban járjanak el, mert az orvvadászok rablóhadjárataival — különösen a tilalmi

idő alatt — a vadállományt komoly veszély fenyegeti.

Belgrádba szakácsnőket és szobalányokat keresnek. Közintézetek és magánosok számára Belgrádba szakácsnőket és szobalányokat keresnek. Jelentkezni lehet f. hó 26 ig a főispáni hivatalban.

Dr. Kiss Zoltán orvos, sebész, urulógus rendel. e. 8-10, d. u. 2-4 ig. Lakása: Hunyadi-tér 122. Farkas-sáz, a volt közös huszárlaktanyával szemben.

A Korszó-Mozi műsorából:

Hétfő-szerda (márc. 24-26): Ester Carena nagyszerű filmje, irodalmi attrakció. Művészi rendezés: **Hitves légy erős.** Egy asszonyi élet drámája 5 felvonásban.

Csütörtök — vasárnap: Navir Montepin világhírű regénye, az olasz filmgyártás csodaszép, páratlan alkotása. **Ambrosio-gyár** aranyosozatának felejthetetlen remeke. Főszereplők: Helena Makowszka, Alberto Capozzi: **A vörös boszorkány** I. és II. rész. Egész estét betöltő rejtélyes történet 7 felvonásban. Csupa izgalom, magával ragadó cselekmény.

A Liffka-Mozi műsorából:

Hétfő-Kedd-Szerda Páratlanul érdekes történet oroszország társadalmi életéből. **A szegényfolt** egy leány kálváriája 4 felvonásban. Az orosz hőmezők feledhetetlen szépségű hőmezővidék pompás panorámájával. A detektivkirály kitudó vizsgáló főszereplő Lubits Ernő.

Csütörtökötől—vasárnapig Kacagó esték **A vig özvegy** Lehár világhírű operettje 4 felv. főszereplő **Várkonyi Mihály** ezenkívül **furfangos szerelem**, bájos vizsgáló 3 felv.

Szerkesztői üzenetek.

N. N. Olvassa el ugyanazt a másik helyi lapban, szörül-szóra úgy fogja találni. Hogy miért arra én magam is rájöhetne a mi boszontásunk nélkül is.

EDISON KINO

a városi színházban

22. és a következő napokon előadásra kerül a kine motografia remekműve

A Négy ördög

Dráma 3 nagy felv. Gyönyörű scenirozás! A nap szenzációja. Egy kiválóan szép természetes felvétel. Egy végletesig kacagtató vizsgáló 1 felvonásban.

Kezdeté d. u. 4 és 6 órakor

Bácskai utasok figyelmébe!

A „Délvidék” kapható Zombor, Baja, Ujvidék és Szabadka vasúti hírlap árusítóinál.

Monni és Manni.

Két izlandi gyermek igaz története.

Irta: Jón Svansson S. J.

18

— Ön, be szép álom volt ez! — kiáltottam föl.

— Igen szép volt, s ki sem mondhatom, hogy milyen boldognak éreztem magam Jézus karjai között. Egészen magamon kívül voltam az örömtől.

— Ezt meg tudom érteni, öcsém. Jézus nagyon szerethet téged.

— Én is ezt hiszem — viszonzá Manni kedves együgyűséggel, — s most már meg vagyok győződve róla, hogy hamarosan segítségünkre is fog sietni.

VII.

Beszélgetésünk közben egyszerre csak úgy rémlet nekünk, mintha tompa, panaszos hangot hallanánk a távolból.

— Hallottad, Manni?

— Igen, egész tisztán hallottam. Vajjon mi lehet az?

— Nem tudom, honnan eredhet. Visszafojtott lélekzeitei halgatództunk... És ime! A hang megisméltődött. Várakozásteljesen tekintettünk egymásra, azonban arról fogalmunk sem volt, hogy mi adja ezt a hangot. Feszült figyelemmel feleltünk, mert a hang egymásután és mindig közelebből hallatszott... Hirtelen világoosság gyult agyamban:

— Egy hajó tart felénk a ködön keresztül! Manni!

— Hajó? De hát mit jelelt ez a hang?

— Az 6 ködjelző sipja.

— Akkor megmeneültünk — kiáltott fel Manni nagy örömmel. Hamar adjunk hálat Istennek, mert ő küldi nekünk ezt a segítséget.

Összekulcsolt kezekkel, hálátelt szívből mondtunk köszönetet Istennek a közlő segítségért.

Azután így szoltam:

— Most még egyszer, utoljára össze kell szednünk minden erőnket és elébe kell eveznünk a hajónak, nehogy utób elmenjenek mellettünk a sűrű ködben.

Pontosan megjegyeztük magunknak a jelzések irányát s én arra felé eveztem ahogy csak gyenge erőmből kitélt.

Nemsokára fekete, lassan közeledő tömeget pillantottunk meg.

— Hisz ez olyan mint egy hegy — jegyezte meg Manni.

A hajó törzse ugyanis a ködben sokkal nagyobbnak látszott, mint amilyen valójában volt.

Már most azon kellett igyekezni, hogy a hajósok, főleg az őt figyelmét magunkra vonjuk.

Minden erőmet megfeszítettem, hogy minél közelebb jussak a hajóhoz.

— Vedd elő a fuvolámat, Manni — kiáltottam — és fujj bele, amilyen erősen csak bírsz.

Manni belefujt, én meg torkom szakadtából kiabáltam:

— Segítség!... Segítség!...

Azonban az őt nem mutatkozott.

— Különös, — gondoltam — hisz máskor mindig elől áll, a hajóorban.

Folyt. köv.

Nyomatott a kindótulajdonos, B. Antal Nyomda és Irodalmi Vállalat által Szabadkai könyvnyomdájában Szabadka, Bácskai-utca 20. szam.

A nagyérdemű közönség szíves tudomására hozom, hogy a szegedi-ati PÁDUAI SZT. ANTAL GYÓGYSZERTÁRT átvettem s azt az összes gyógyszerekkel el- láttam.

Kiváló tisztelettel
Dr. Karvassy János
gyógyszerész.

Legerősebb
zsirzóda
szappanfőzéshez
kapható
nagyban és kicsinyben.

Nojcek Géza
fűszerkereskedőnél telefon 222

Nemes gyümölcsfa oltványok

kaphatók jutányos árak mellett legjobb minőségben míg a készlet tart.

Zödy István faiskolájában Szabadka Szegedi-ut villamos vasut mentén.

Narancs és Citrom

**Fűmag
Répamag
Heremag
Muharmag
Borsómag
Bükkönymag**
kapható

KLEIN GÉZA fűszernagy-kereskedőnél SZABADKÁN.

Uj lágyított

14. 20 és 25-ös számú

drót kapható

BÁNÓ és BRÖDER cégnél.

Értesítés!

Van szerencsénk a n. é. közönség szíves tudomására adni, hogy I., Kölcsey-u. 248 sz. a. a főpostával szemben

férfiszabóüzletet

nyitottunk. Elfogadunk minden e szakmába vágó munkákat u. m. mindennemű férfiruha és felső kabátok mérték után való elkészítését a legujabb divat szerint, továbbá fordításokat javításokat és vasalásokat is eszközölünk. A n. é. közönség becses pártfogását kérve maradunk kiváló tisztelettel: **Michler és Glasz**

Ha igazán kellemesen akar mulatni,

hozassa meg a most legujabban megjelent.

„UJVÁRI TELEFONÁL”

című kétoldalas, tréfás kacagató hanglemezt.

Ára: 6 darab óeska, lejátszott hanglemez. Ezen lemez pénzért nem kapható.

Ujvári Károly e lemez ugyan- csak megkacagtatja a hallgatóit, Elejétől végig holt- ra nevette!

Kizárólag csakis

W Á G N E R

„Hangszermagyarnház”-nál
Budapest, József-körút 15. Fiók: IX., Ráday-u 18
Telefon: József 35-92.
Beszélőgépek 200 koronától 1000 koronáig.
Fényképes dalszöveges lemez- és hangzerárjegyzék ingyen!

Tisztelt vevőimnek értesítésére hozom hogy Május 1-re Mackó-féle.

kistörszédemet

áthelyezem Petőfi-utca 88 sz. alá Dr. Blum-féle házban.

Ujságárusító

emberek,
asszonyok,
lányok,
fiúk

havi fizetéssel,
vagy magas %-al
azonnal felvétet-

nek a

DÉLVIDÉK

kiadóhivatalában.

E G Y

Ujságkihordó leány felvétetik a

Szent Antal nyomdában.

Mész fehér, darabos.

Portland és Román,

waggon rakományként a megszál- lottterületekre rendeléseket elfogad:

László Dezső, Szabadka.

Viszketegséget, sőt, rüh-t

a leggyorsabban elmulasztja a Dr. LESCH-féle eredeti törv. védett

„Skaboform kenőcs”

Nincs szaga. Nem piszkít. Min- dig eredeti pecsétet dr. Fleck- lését kérjünk. Próbátégely 3 korona, nagy tégely 5 K., család- i adag 12 korona Szabadka és vidéke részére főraktár:

DECSY GYULA

„Szent Terézia” városi gyógy- szertár I. kör Deák-utca. (Kis- kápolna mellett.)

JESZENSZKY JENŐ

„Órangyal” gyógyszerárúháza.

Vételnél a SZABADKAI védőjegyre ügyeljünk!

Apróhirdetése

Árúrusító leány felvétet- Eislér Izso ruháüzletében Fere- rendiek temploma során. 214

Intelligens 30 év körüli- kozzá illő bármely foglalkoz- keres levelet a kiadóba ké- „Pedáns” jelígre 215

Amerikai tölgyfa park- rendü beszereshető Sefcsics La- asztalosnál Halasi-u 203 216

Villany felszerelés, cseléd- és egy asztal eladó. Cím a ki- ban. 218

Munkasleányok felvétet- Roth Armin kalapgyárában N- Ferenéz telepen. 208

Keresek azonnali belépe- egy mindenes és egy szobalát- Szobonya Corda-Bodog utca sa 21

Eladó naromezerétszáz ü- paradicsom a városi bérpaloták- a Casinóval szemben. Deut- Adolf 210

Kerestetik azonnálra- fennjáró beteghez ápolónő. Cio- kiadóban 196

Két vagy három szobás- dern lakást keresek butor nél- április vagy május elsejére.

Zentán a Vasut utca leg- galmasabb sarkan fűszerüzlet- kocsmahelyiségek lakással egy- tulajdonos betegsége miatt há- bérbe azonnal kiadók, ugyan- egy szép billiárd asztal is el- ny

Értekezhetni Fekete Gyula- Szabadka, Kölcsey-utca 241 s- Telefon 5.62 196

Vennék vidéken fény- pészeti műtermet, vagy üres há- séget bérbe. Esetleg társulnék- rendü munkaeső tőkére. Aján- tokat a kiadóba kérek fényké- jelígre. 209

Petrezselyem gyöker- méter mézsaig nagyban vagy- csinyben is jutányos áron elad- Fodor Elek Kis Hegyes Koss- utca 38. 141-193

Orvos részére keresek a Zent- Weselényi vagy Zimonyi uton- szobás lakást vagy családi há- bérbe vagy megvételre. Eset- idegleniesen, orvosi rendelőnek- szobát bérelnék. Püspöki Gus- máv felügyelő Dezső utca 51- zni,

Vasgálicz kapható, Bánó- Bröder cégnél. 221-

Alig használt Csömenetvá- eladó. Megtekinthető Orgonás Is- ván Parkuzamos ut 177 sz. 119

Bérbeadó Ludason 20 lá- föld. Érdeklődni lehet V. kör, K- teles-u. 185. sz. 120-

4 drb. himzett szövetségőr- azonnal eladó. Cím a kiadóban 222

Gépész kovács és bogár- alkalmazást nyer gazdaságban C- a kiadóban. 223-

Egy három szobás lakást ker- sek lehtőleg sűrű szobá- november 1-re Sztipics M- Keresztányek hitelszövetkezete 224